

PROTOKOLL Styrelsen för Ölands Vattenråd

Sammanträdesdatum

Sida 1 av 4

2020-10-07

Plats: Teams webmöte, klockan 19.00-22.00

Närvarande: May-Britt Landin
Roland Engkvist
Fredrik Fredriksson
Björn Folkesson
Jan Herrmann, ordförande
Lars Karlsson
Bertil Lundgren
Johan Sigvardsson

Johan Albien, medlem
Kristin Bertilius, samordnare
Anders Björlin, medlem
Viktoria Nilsson, projektet Små åtgärder

Ordföranden välkommen och öppnar mötet.

§1 **Justerare.**

Till justerare för mötet väljs Lars Karlsson.

§2 **Godkännande av dagordning.**

Dagordningen går igenom. Dagordningen godkänns och läggs till handlingarna.

§3 **Föregående mötes protokoll.**

Protokoll från förra styrelsemötet bilades kallelsen. Protokollen lades till handlingarna.

§4 **Vattenrådets projekt *Små åtgärder – stor nytta.***

Viktoria Nilsson arbetar med att kartlägga områden för mindre åtgärder och hur de kan beräknas ha effekt på näringsretention. Bakgrunden är det examensarbete hon gjorde i samarbete med vattenrådet våren 2020 där retention i större restaurerade våtmarker beräknades. Det framkom då att det inte alltid är möjligt att återskapa stora våtmarksytor och att även små åtgärders effekter skulle kunna kartläggas.

I projektet ska fem förslag på åtgärder tas fram i vardera kommunen. Exempel på åtgärder är tvåstegsdiken, återmeandring, avfasning, översvåmningsytor, fosforfällor, magasinering med flera. Det finns inte modeller för effekten av mindre åtgärder och de flesta åtgärderna finns inte i närområdet. Viktoria arbetar därför med att få fram en bra modell för att beräkna effekten.

Styrelsen och Viktoria diskuterar om åtgärderna ska kartläggas i ett delavrinningsområde eller vara spridda i kommunerna. En fördel med ett delavrinningsområde är att det går att se effekten på näringsretention av flera mindre och olika åtgärder tillsammans, samt möjlig effekt på längre flödessäsong. En fördel med att arbeta i fler delavrinningsområden är att fånga upp olika förhållanden som jordarter och andra faktorer som varierar geografiskt. Fosfordammar kan vara svårt att få effekt på eftersom det enligt mätningar förekommer mest fosfatfosfor och inte partikelbundet fosfor på Öland.

Viktoria och Kristin berättar om den studieresa som genomfördes dagen innan på Gotland. Resan anordnades genom LEVA-projektet (lokalt engagemang för vatten) som drivs av LRF. Under dagen besöktes platser där dikningsföretagen arbetar med underbevattning genom dämmen som håller kvar vatten under vegetationsperioden. De fick se olika former av bevattningsdammar och bevattningar, pivotbevattning och bevattningsvatten från en större damm som såldes till olika odlare.

Reflektionerna efter dagen var att vissa odlare klarade sig på 20 000-30 000 m³ vatten för sina grödor, pivotbevattning fungerar mycket bra där arronderingen medger det, Gotland har mycket större och intensiv odling på sina myrar/utdikade våtmarker, underbevattning är en billig och effektiv åtgärd för att hålla kvar vatten, men den måste vidareutvecklas och anpassas för att inte skapa vandringshinder. Dammluckorna finns inskrivna som villkor i de dikningsföretag som fick vattendom efter torkan på 1940-talet och ger större möjlighet för dikningsföretaget att arbeta med både avvattning och kvarhållning.

Styrelsen tackar Viktoria för redogörelsen.

§5 **Kartläggning fisklekplatser.**

Johan Albien har framfört en idé om att skapa ett GIS-lager för vilka vattendrag där olika fiskarter leker och/eller det finns yngel eller smolt. GIS-lagret kan sedan vara ett av underlagen vid planering av åtgärder eller för kommunal planering.

Styrelsen diskuterar om det också ska beskrivas täthet (hur många fiskar) eller om det bara är finns/finns inte och hur det ska verifieras samt hur data sedan ska förvaltas. Det borde finnas intresse både från kommuner och länsstyrelse för materialet. För att göra en större kartläggning borde vattenrådet kunna söka medel från Länsstyrelsen eller Vattenmyndigheten och då behövs ett första förslag på hur det är tänkt att se ut.

Styrelsen *beslutar* att uppdra till Johan Albien att lämna in en mindre ansökan till vattenrådet för att få ersättning att ta fram ett djuplodande exempel som sedan kan ligga till grund för en större ansökan för kartläggning. Lars, Michael och Kristin ska ingå i referensgruppen.

Styrelsen tackar Johan för idén och presentationen.

§6 Planering 2020.

Verksamhetsplan 2020 bifogades kallelsen.

- a. Påbörja att namnge vattendrag tillsammans med hembygdsföreningar. Hembygdsförbundet är positiva till initiativet och erbjuder Himmelsberga som plats för ett inledande möte. En mer detaljerad beskrivning av vad vattenrådet vill ha fram behövs. Om vattenrådet tar fram underlag kanske möten kan hållas i början av nästa år, förmodligen är möten på olika delar av Öland att föredra för bästa spridning. Lasse får i uppdrag att ta fram ett förslag utifrån sin öringskartläggning.
- b. Distribution av Håll kvar vatten-foldern. Kristin har frågat om samverkan kring att skicka ut till LRF:s medlemmar, foldern ska publiceras på hemsidan och skickas till de som vill ha för utdelning.
- c. Digital kunskapskväll föreläsare William Hogland. Styrelsen föreslår i början av november. Kristin får i uppdrag att anordna.
- d. Vattenpriset? Styrelsen avvaktar.
- e. Övrigt som behöver planeras. Inget övrigt.

§7 Extra medel för samrådsmöten.

Styrelsen diskuterar möjligheten och hur vattenrådet kan väcka intresset för vattenförvaltningen och samråden.

Styrelsen *beslutar* att avstå möjligheten.

§8 Information och övriga frågor.

- a. Samrådet Runsbergas LONA-projekt, yttrandet för kännedom.
- b. Kommande satsningar på våtmarker i budgeten. Ofta blir det korta tider för att skriva ansökningar och förbereda. Möjligheten att vattenrådet har ett antal projektidéer i pipeline diskuteras och ev. en större ansökan för en egen åtgärdssamordnare.
- c. Bruttolista 2020. Förvaltning av skarv och säl utgår. Mötet med SGU diskuteras för att få bättre nytta av deras kompetens och underlag. Ett möte bör ordnas utifrån specifika frågor eller tankar. Roland tar fram frågor och Jan och Roland samarbetar. Kristin skickar länk till Sky-TEM-rapporten.
- d. Övriga frågor. Inga övriga frågor.

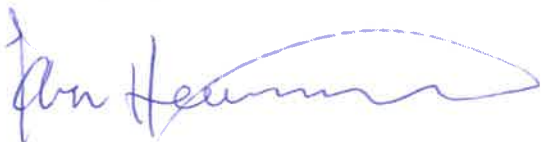
§9 **Nästa möte.**

Nästa möte blir den 7 december kl. 19.00 i Tingssalen i Borgholms stadshus.

Ordföranden tackar för visat intresse och avslutar mötet.

Kristin Bertilius
Sekreterare

Jan Herrmann
Ordförande

Lars Karlsson
Justeringsperson